

ODPADY i ŚRODOWISKO

dwumiesięcznik

Warszawa marzec-kwiecień 2015 r., rok szesnasty, numer 2(92)/2015
ISSN 1508-9886, numer indeksu: 906247

prawo - finanse - technika - organizacja

Organizator:

PRZEGLĄD
Komunalny

konkurs
**Puchar
Recyklingu**

Bierzemy udział w Konkursie o Puchar Recyklingu!

Zbieramy zużyte baterie i puszki aluminiowe.

Każdy może pomóc!

SPONSOR GENERALNY

REMONDIS
WORKING FOR THE FUTURE

PATRONAT HONOROWY:

PARTNERZY:

EKOCEL
ZELLIX GROUP

ElektroEko
ELEKTRORECYKLING

PlasticsEurope
The European Association of Plastics Producers

POLOWAT
POLSKIE OŚRODKI WYKONAWCZE

recalor
RECYKLINGOWA KASJA ALUMINIOWA

REKOPOL
RECYKLINGOWA KASJA ALUMINIOWA

REMONDIS
ELECTRORECYCLING

SPP
SPOŁECZNA PRACOWNIA PROJEKTOWA

starpeck
A STARBUCKS COMPANY

XTRACK
MULTIMEDIA LTD

PATRONI MEDIALNI:

RECYKLING

**PORTAL
KOMUNALNY**

zielonaakcja.pl
portal ekologiczny

ŚRODOWISKO
OPINIE I ANALIZY

ŚRODOWISKO
WYDZIAŁ OŚWIATY

WSPOLNOTA

Packaging
WYDZIAŁ OŚWIATY

ODPADY i ŚRODOWISKO

Pismo przeznaczone dla osób, przedsiębiorstw i jednostek administracji państwowej oraz samorządowej zawodowo zajmujących się ochroną środowiska i edukacją ekologiczną.

Rok szesnasty, marzec-kwiecień 2015 r.,

nr **2(92) / 2014**

nakład: 1200 egz.

Wydawca:

Dziennikarska Agencja Wydawnicza

MAXPRESS

ul. Przemysława 34, 02-496 Warszawa,

tel./fax: 22 662 43 68, tel: 602 271 271

e-mail: redakcje@maxpress.pl

REGON: **010823544**

NIP: **522-10-06-133**

Konto bankowe:

Bank Ochrony Środowiska S.A.

nr: **35 1540 1287 2001 6879 8330 0001**

Dyrektor wydawnictwa:

Paweł Wójcik

tel. 602 271 271, fax: 22 662 43 68

e-mail: pawel.wojcik@maxpress.pl

Adres redakcji: ul. Gałczyńskiego 23,

05-501 Piaseczno,

tel./fax 22 750 30 31

Redaktor naczelny

Jacek Zyśk

tel. 501 608 400,

e-mail: jacek.zysk@maxpress.pl

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń, informujemy, że nie zamówionych materiałów redakcja nie zwraca. Jednocześnie redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji tekstów, dokonywania skrótów oraz nadawania własnych tytułów, śródtytułów i leadów.

Skład i tamanie:

MAXPRESS

Korekta:

Elżbieta Strucka

Druk i oprawa:

Drukarnia offsetowa M&P

ul. Łojewska 22A, Warszawa

Kwartalnik ODPADY i ŚRODOWISKO

rozprowadzany jest wyłącznie w prenumeracie i niedostępny jest w detalicznej sieci sprzedaży.

Informacje na temat prenumeraty można

uzyskać w wydawnictwie lub redakcji.

Wszelkie prawa zastrzeżone

© by MAXPRESS s.c.

ISSN PL **1508-9886**

nr indeksu: **906247**

PKWiU: **58.14.12.0**

Tytuł zarejestrowany jest przez D.A.W.

MAXPRESS s.c. w Sądzie Wojewódzkim

w Warszawie pod numerem PR 8345. D.A.W.

MAXPRESS s.c. jest również wydawcą dwu-

tygodnika **ŚRODOWISKO** oraz kwartalnika

PRAWO i ŚRODOWISKO - czasopism

przeznaczonych dla osób, przedsiębiorstw, jednostek administracji terenowej i samorządowej zajmujących się ochroną środowiska i edukacją ekologiczną.

Zapraszamy na naszą stronę internetową:

www.e-srodowisko.pl

Spis treści

AKTUALNOŚCI	4
WFOŚiGW WE WROCŁAWIU WSPIERA GO- SPODARKĘ ODPADAMI – Robert Borkacki	11
DOBRE PRAKTYKI STOSOWANIA USTAWY OPAKOWANIOWEJ – Jacek Zyśk	15
SAMOCHODY DO RECYKLINGU – Jacek Zyśk	21
SZARA STREFA W BIAŁYCH KOŁNIERZY- KACH – Jacek Zyśk	28
PIERWSZE CZYTANIE USTAWY O ZSEE – J.Z.	34
TA KONKURENCJA PROWADZI DO ZGUBY – Jacek Zyśk	38
GRANICE OPŁACALNOŚCI DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADÓW PRZETWARZANIA – Mirosław Baściuk, dyrektor zarządzający Remondis Electrorecycling Sp z o.o.	43
CZY UDA SIĘ WYELIMINOWAĆ PATOLOGIE? – Michał Korcozowicz, Centrum Promocji Re- cyklingu i OZE	49
ORGANIZACJE ODZYSKU I IZBY GOSPO- DARCZE W NOWYM SYSTEMIE – z Tade- uszem Pokrywką, prezesem Krajowej Izby Gospodarczej Przemysłu Spożywczego i Opa- kowań rozmawia Jacek Zyśk	53
CZAS NA JAKOŚĆ – Pytanie do Jakuba Tycz- kowskiego, prezesa Zarządu Rekopol Organi- zacji Odzysku Opakowań SA – Notował: J.Z.	57
OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW – Oskar Możdżyń	59
WŁAŚCICIEL NIERUCHOMOŚCI JAKO DO- MNIEMANY POSIADACZ ODPADÓW – dr Bar- tosz Draniewicz	64
RECYKLING ZŁOMU MA ZNACZENIE – Kry- styna Forowicz	72
POFERMENT – KŁOPOT CZY ZYSK – Krysty- na Forowicz	78
IM WIĘCEJ SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI, TYM WIĘCEJ RECYKLINGU – Jacek Zyśk	82
MOJE MIASTO BEZ ELEKTROŚMIECI – EDU- KACJA I KORZYŚCI	86
20 LAT RECYKLINGU ALUMINIOWYCH PU- SZEK PO NAPOJACH	89
DZIEŃ BEZ ŚMIECENIA – Monika Wyciechow- ska, Rekopol Organizacja Odzysku Opakowań SA	92
„ELEKTROŚMIECI DLA DZIECI”	93
STARTUJE AKCJA „365 REKLAMÓWEK ŚMIECI” – J.Z.	95
SREBRNA PUSZKA – Fundacja RECAL	97
XVI EDYCJA KONKURSU O PUCHAR RECY- KLINGU	98

OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW

dotyczące opakowań wielomateriałowych i po środkach niebezpiecznych

Nowa regulacja

Wraz z wejściem w życie ustawy z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi¹ (dalej: ustawa) do porządku prawnego wprowadzono pojęcie przedsiębiorcy wprowadzającego opakowania oraz przedsiębiorcy wprowadzającego produkty w opakowaniach.² Rozróżnieniu tych dwóch kategorii podmiotów towarzyszy nałożenie na nich obowiązków określonych przede wszystkim w rozdziale 3 i 4 ustawy, a mające na celu maksymalizację efektywności odzysku odpadów opakowaniowych.

O ile w stosunku do wprowadzającego opakowania nałożone obowiązki ograniczają się przede wszystkim do zapewnienia właściwości fizycznych i chemicznych opakowań, które będą pozwalały na ich jak najefektywniejszy odzysk (tak art. 11 ust. 3 ustawy), o tyle zakres obowiązków wprowadzającego produkty w opakowaniach jest określony szerzej ze względu na fakt, że to właśnie wprowadzający produkty w opakowaniach – w celu ich dystrybucji lub używania – jest zazwyczaj podmiotem zlecającym wytwarzanie opakowań, czy też ich import lub wewnątrzwspólnotowe nabycie.

Zakres podmiotowy

Ustawodawca rozróżnił grupę obowiązków właściwą dla wszystkich przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach oraz grupę obowiązków kwalifikowanych nałożonych na wprowadzających środki niebezpieczne w opakowaniach lub wprowadzających produkty

w opakowaniach wielomateriałowych (tak art. 18 ustawy). W zakresie podmiotów, na które nałożono grupę obowiązków kwalifikowanych, ustawodawca rozróżnił dodatkowo przedsiębiorców wprowadzających w opakowaniach środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin.

Ustawodawca nie definiuje wprost pojęcia „wprowadzającego środki niebezpieczne w opakowaniach”, a jedynie pojęcie „wprowadzającego produkty w opakowaniach” (*vide* art. 8 pkt 23 ustawy) oraz pojęcie „środków niebezpiecznych” (*vide* art. 8 pkt 14 z zastrzeżeniem art. 18 ust. 6 ustawy). W sposób oczywisty należy przyjąć, że wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach jest wprowadzającym produkty zawierające środki niebezpieczne w opakowaniach, a więc pojęcie to zawiera się w pojęciu zdefiniowanym w art. 8 pkt 23 ustawy, co jest istotne w związku z zakresem obowiązków nałożonych na wszystkich wprowadzających produkty w opakowaniach. Zastosowanie terminu „wprowadzającego środki niebezpieczne w opakowaniach” zamiast „wprowadzającego produkty zawierające środki niebezpieczne w opakowaniach” służy uniknięciu ewentualnych problemów interpretacyjnych w obrębie relacji produktu do środka niebezpiecznego, a także sprzyja większej przejrzystości ustawy.

Określając zakres podmiotowy ustawy w części odnoszącej się do wprowadzających środki niebezpieczne w opakowaniach, należy wskazać na możliwość jego częściowej modyfikacji w oparciu o akt prawny o randze rozporządzenia. Zgodnie z art. 18 ust. 6 ustawy „minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje substancji chemicznych i ich mieszanin, których nie uznaje się za środki niebez-

¹ Dz.U. z 6 sierpnia 2013 r. poz. 888.

² Mając na względzie przejrzystość artykułu, w dalszej jego części wprowadzający produkty w opakowaniach mogą być również określane terminem „wprowadzający”.

pieczne, kierując się specyfiką tych środków oraz brakiem zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska”. Kompetencja ministra przyznana na mocy art. 18 ust. 6 ustawy nie oznacza, że pewne rodzaje substancji chemicznych i ich mieszanin przestają być środkami niebezpiecznymi, a jedynie, że ustawa – na mocy rozporządzenia – nie będzie miała do nich zastosowania. Oznacza to, że przedsiębiorca wprowadzający produkty w opakowaniach po środkach niebezpiecznych określonych w rozporządzeniu, nie będzie musiał wypełniać grupy obowiązków kwalifikowanych nałożonych na mocy art. 18 ustawy, a jedynie grupę obowiązków podstawowych nałożonych na wszystkich wprowadzających produkty w opakowaniach, określoną m.in. w art. 17 ustawy. Równocześnie jednak ewentualne usunięcie z rozporządzenia uprzednio wskazanych w nim rodzajów substancji chemicznych i mieszanin, będzie prowadziło do powtórnego nałożenia na przedsiębiorcę obowiązków, o których mowa w art. 18 ustawy.

Na dzień dzisiejszy, wobec nieskorzystania przez ministra z uprawnień do wydania rozporządzenia w trybie art. 18 ust. 6 ustawy, rozpatrywane zagadnienie ma charakter wyłącznie teoretyczny. Niemniej jednak ewentualne modyfikowanie w powyższym trybie zakresu podmiotowego ustawy w części odnoszącej się do wprowadzających środki niebezpieczne w opakowaniach, w pewnych przypadkach mogłoby budzić wątpliwości dotyczące konstytucyjności zastosowanych norm prawnych. Adresat przepisów może być bowiem zmuszony, w przypadku krótkiego *vacatio legis* wydanego bądź zmienianego rozporządzenia, do niezwłocznego podjęcia działań mających na celu realizację nałożonych na niego obowiązków lub też przeciwnie – środki podjęte w celu realizacji nałożonych na niego obowiązków mogą okazać się bezcelowe.

Ostatnim istotnym elementem, który należy podnieść przy analizowaniu pojęcia wprowadzającego produkty w opa-

kowaniach po środkach niebezpiecznych jest rozróżnienie pomiędzy środkami niebezpiecznymi będącymi lub niebędącymi środkami ochrony roślin. Ewentualne trudności interpretacyjne dotyczące tego rozróżnienia zostaną omówione w dalszej części artykułu.

Pewne wątpliwości budzi również zakres znaczeniowy pojęcia przedsiębiorcy wprowadzającego produkty w opakowaniach wielomateriałowych. Zgodnie z art. 8 pkt 10 ustawy przez opakowanie wielomateriałowe rozumie się opakowanie wykonane co najmniej z dwóch różnych materiałów, których nie można rozdzielić ręcznie lub za pomocą prostych metod mechanicznych. Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia „prostych metod mechanicznych”, jednak należy mieć tu na względzie nie tyle technologię, którą dysponuje wprowadzający, a raczej możliwości po stronie przeciętnego posiadacza odpadów. W przypadku wątpliwości odnośnie zakwalifikowania danego opakowania jako opakowania wielomateriałowego każdy stan faktyczny winien być rozpatrywany *a casu ad casum*, przy wyważeniu z jednej strony okoliczności dotyczących celu ustawy jakim jest maksymalizacja efektywności odzysku odpadów opakowaniowych, a z drugiej strony interesów adresata przepisów, przy uwzględnieniu konstytucyjnej zasady dostatecznej określoności prawa i zasady ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa.³

Obowiązki wynikające z art. 18 ustawy

W obrębie obowiązków, które musi spełniać każdy wprowadzający, a więc również grupa wprowadzających, o której mowa w art. 18 ustawy, należy wskazać w pierwszej kolejności na obowiązek stosowania opakowań, które spełniają wymagania określone w art. 11 ustawy.

³ „Proces prawotwórczy w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego”. Opracowanie Biura Trybunału Konstytucyjnego. Warszawa 2014. s. 58.

Obowiązki te ciążyą więc zarówno na wprowadzających opakowania (w zakresie ich wytwarzania), jak i na wprowadzających produkty w opakowaniach (w zakresie ich stosowania). Kolejnym obowiązkiem wprowadzających, nieróżnicowanym ze względu na rodzaj wprowadzanych do obrotu produktów lub też wprowadzanie produktów w opakowaniach wielomateriałowych, jest prowadzenie publicznych kampanii edukacyjnych określonych w art. 19 ustawy oraz realizacja obowiązków ewidencyjnych określonych w art. 22 ustawy.

Ustawodawca wyróżnia obowiązki wprowadzających środki niebezpieczne w opakowaniach oraz wprowadzających produkty w opakowaniach wielomateriałowych w art. 18 ustawy, który stanowi zmodyfikowaną formę obowiązków określonych w art. 17 ustawy. Wprowadzający, w oparciu o art. 18 ust. 1 ustawy, zobowiązany jest do zorganizowania sys-

temu zbierania oraz zapewnienia odzysku (w tym recyklingu) odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych oraz po opakowaniach wielomateriałowych.⁴ Odróżnia to obowiązek wprowadzającego określony w art. 17 ust. 1 ustawy, który nie obejmuje konieczności zorganizowania systemu zbierania odpadów opakowaniowych, a dotyczy jedynie zapewnienia odzysku (w tym recyklingu) odpadów opakowaniowych. Obowiązek określony w art. 18 ust. 1 ustawy dotyczy w identycznym zakresie wprowadzających produkty w opakowaniach wielomateriałowych, jak i wprowadzających środki niebezpieczne będące lub niebędące środkami ochrony roślin.

Wyróżnienie szczególnej kategorii środków niebezpiecznych w postaci środ-

⁴ Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy „wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach jest obowiązany zorganizować system zbierania oraz zapewnić odzysk, w tym recykling, odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych, z tym że wprowadzający środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin jest obowiązany zorganizować system zbierania oraz zapewnić odzysk, w tym recykling, odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin”.

ków ochrony roślin, na gruncie art. 18 ust. 1 ustawy nie konstytuuje innego zakresu obowiązków, niż ten, którym obciążony jest przedsiębiorca wprowadzający środki niebezpieczne niebędące środkami ochrony roślin. Wyróżnienie to, poczynione w art. 18 ust. 1 ustawy, jest jednak zasadne z punktu widzenia jej przejrzystości, ponieważ w art. 18 ust. 2 ustawy określono odrębną grupę obowiązków dla przedsiębiorców wprowadzających tę grupę środków niebezpiecznych. Ponadto terminologiczne odróżnienie tej grupy środków niebezpiecznych wynika z faktu transponowania art. 13 ust. 1 lit. b dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz.U. UE.L. 2009.309.71). Trzecim prawdopodobnym powodem terminologicznego wyodrębnienia tej grupy środków niebezpiecznych w art. 18 ust. 1 ustawy jest zapobieżenie ewentualnym próbom zorganizowania systemu zbierania odpadów opakowaniowych, w ramach którego wprowadzane byłyby produkty w opakowaniach po środkach niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin, a system zbierania i odzysk obejmowałyby na przykład wyłącznie odpady opakowaniowe po środkach niebezpiecznych niebędących środkami ochrony roślin.

W stosunku do wprowadzających środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin wprowadzono dodatkowy obowiązek określony w art. 18 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym system zbierania odpadów opakowaniowych po tych środkach musi obejmować:

- odbieranie ww. odpadów opakowaniowych od przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 43 ust. 1 ustawy sprzedającego hurtowo lub detalicznie środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin;
- sfinansowanie przez wprowadzającego zarówno zbierania odpadów opakowaniowych przez przedsiębiorcę,

o którym mowa w art. 43 ust. 1 ustawy, jak i ich odbierania.

Na gruncie ww. obowiązku określonego w art. 18 ust. 2 ustawy, a dotyczącego wprowadzających środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin, powstaje wątpliwość interpretacyjna dotycząca wprowadzającego odpady wielomateriałowe. Zgodnie z art. 18 ust. 5 ustawy „przepisy ust. 1–4 stosuje się także do wprowadzającego produkty w opakowaniach wielomateriałowych”. Literalne rozumienie wskazanej normy oznaczałoby, że zarówno wprowadzający środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin, jak i wprowadzający produkty w opakowaniach wielomateriałowych, musieliby odbierać na własny koszt i finansować zbieranie odpadów od przedsiębiorcy dystrybuującego wprowadzone do obrotu produkty w opakowaniach wielomateriałowych. Tym samym jedynie wprowadzający środki niebezpieczne niebędące środkami ochrony roślin, nie musiałby spełniać obowiązków wynikających z art. 18 ust. 2 ustawy. Takie określenie obowiązku wprowadzającego produkty w opakowaniach wielomateriałowych wydaje się jednak błędne w świetle treści art. 43 ust. 1 ustawy,⁵ do której odsyła art. 18 ust. 2 ustawy. Skoro art. 43 ust. 1 ustawy dotyczy wyłącznie przedsiębiorcy sprzedającego środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin, a ust. 2 cytowanego przepisu odnosi się do użytkowników tych środków, to w sposób jednoznaczny nie sposób uznać, żeby obowiązki, o których mowa w art. 43 ustawy, zostały nałożone również na przedsiębiorców sprzedających produkty w opakowaniach wielomateriałowych oraz na użytkowników tych produktów. Przyjęcie takiej interpretacji oznaczałoby, że wprowadzający produkty w opakowaniach wielomateriałowych

⁵ Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy „przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, który sprzedaje środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin, jest obowiązany przyjmować od użytkowników odpady opakowaniowe po tych środkach”. Z kolei zgodnie z ust. 2 cytowanego przepisu „użytkownik środków niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin jest obowiązany zwrócić odpady opakowaniowe po tych środkach przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1”.

mimo obowiązku, który miałby wynikać z art. 18 ust. 2 w zw. z art. 18 ust. 5 ustawy, nie dysponowałby podstawowym narzędziem do zorganizowania systemu zbierania odpadów opakowaniowych, które stanowi obowiązek nałożony na podmioty wskazane w art. 43 ustawy. Tym samym należy przyjąć, że ewentualne zastosowanie art. 18 ust. 2 ustawy w stosunku do wprowadzających produkty w opakowaniach wielomateriałowych, będzie miało miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy będą to równocześnie środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin.

Realizacja obowiązków, o których mowa w art. 18 ustawy następuje w sposób odmienny niż w przypadku podmiotów objętych dyspozycją art. 17 ustawy. Ustawodawca pozostawia wprowadzającemu dowolność w zakresie wyboru, czy nałożone obowiązki zrealizuje samodzielnie, czy też poprzez przystąpienie do porozumienia, o którym mowa w art. 25 ustawy. Co ciekawe, projekt ustawy na etapie jego skierowania do Sejmu przewidywał jednolitą formę realizacji obowiązków dla wszystkich kategorii wprowadzających i dopiero na etapie procedowania komisji sejmowych zdecydowano się na wyraźne wyodrębnienie kategorii wprowadzających wskazanych w art. 18 ustawy oraz odrębne unormowanie możliwości realizacji nałożonych na nich obowiązków.⁶

Porozumienie jako forma realizacji obowiązków wprowadzającego

Porozumienie zawierane z marszałkiem województwa pełni funkcję analogiczną do umowy zawieranej przez wprowadzającego, o którym mowa w art. 17 ustawy, z organizacją odzysku opakowań. Odmiennie jednak niż przy umowie zawieranej w trybie art. 17 ustawy, przedstawiciele są reprezentowani przez organizację samorządu gospodarczego, a więc nie zawierają porozumienia bezpośrednio z marszałkiem. Powyższa okoliczność

może rodzić wątpliwości co do jednoznacznego określenia stron porozumienia, a więc m.in. ewentualnej legitymacji czynnej i biernej w toku postępowań sądowych. Mając jednak na względzie możliwość przystępowania do porozumienia przez innych wprowadzających już w trakcie trwania porozumienia, bez możliwości bezpośredniego wpływu na jego treść wydaje się, że organizacja odzysku opakowań działa w imieniu własnym, przy czym na rachunek wprowadzających (tj. w celu umożliwienia im realizacji nałożonych na nich obowiązków). Jednym z obowiązków nakładanych na wprowadzającego w ramach zawartego porozumienia jest finansowanie porozumienia, którego wymiar i sposób określany jest przez strony umowy. Naruszenie obowiązku finansowania porozumienia, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności cywilnoprawnej, może powodować skutek określony w art. 25 ust. 5 ustawy, a więc wykluczenie z porozumienia. Zgodnie z przytaczanym przepisem „wprowadzający, o którym mowa w ust. 1, podlega wykluczeniu z porozumienia w razie niewykonywania zobowiązań finansowych na rzecz porozumienia”. Ustawodawca nie sprecyzował jednak, czy wykluczenie z porozumienia następuje *ex lege*, a więc z mocy samego prawa przez sam fakt niewykonywania zobowiązań finansowych na rzecz porozumienia, czy też dla zaistnienia skutku w postaci wykluczenia z porozumienia konieczne jest uprzednie wypowiedzenie porozumienia w sposób swobodnie unormowany przez strony umowy. Trudności interpretacyjne we wskazanym zakresie potęguje niezdefiniowanie terminu „niewykonywania zobowiązań finansowych na rzecz porozumienia”. Powyższe każe przyjąć, iż skutek *ex lege* byłby niedopuszczalny, ze względu na zbyt dużą niedookreśloność regulacji mogącą skutkować wykluczeniem z porozumienia z mocy samego prawa, bez konieczności uprzedniego złożenia stosownego oświadczenia przez jedną ze stron porozumienia. Wydaje się więc, że strony umowy powinny samodzielnie

⁶ Por. art. 29 ust. 1 i art. 35 ust. 1 projektu ustawy w druku nr 815 z 10 października 2012 r.

uregulować w jakim trybie możliwe jest wykluczenie wprowadzającego z porozumienia oraz z jakim dokładnie stanem faktycznym musi się to wiązać. Konieczne jest też określenie, która ze stron porozumienia powinna złożyć stosowne oświadczenie wprowadzającemu, który dopuścił się niewykonywania zobowiązań finansowych na rzecz porozumienia.

W dalszej kolejności należy wskazać, że nieosiągnięcie określonych w porozumieniu poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych rodzi po stronie wprowadzających będących stronami porozumienia obowiązek wniesienia opłaty produktowej obliczonej w sposób wskazany w art. 25 ust. 10 ustawy.

Podkreślenia wymaga charakter porozumienia będącego umową, do której w zakresie nieuregulowanym w ustawie będą miały zastosowanie przepisy prawa cywilnego. Odesłanie do norm prawa cywilnego nie zostało w ustawie wyrażone

wprost, jednak charakter porozumienia nie pozostawia w tym zakresie żadnych wątpliwości. Treść porozumienia została określona w ustawie w sposób lapidarny i stanowi jedynie niezbędny trzon umowy, która może zostać rozbudowana przez strony. Przykładem może być wspomniana sankcja wykluczenia z porozumienia, której tryb zastosowania nie został uregulowany w ustawie i może rodzić problemy interpretacyjne.

Podsumowując, analiza wyżej omawianych przepisów nasuwa wątpliwości interpretacyjne dotyczące zarówno zakresu podmiotowego ustawy, a więc adresatów poszczególnych norm, jak i zakresu nałożonych obowiązków. Możliwe jest też powstanie sporów dotyczących obowiązków podmiotów zawierających porozumienie w trybie art. 25 ustawy lub przystępujących do niego.

Oskar Moździerz

WŁAŚCICIEL NIERUCHOMOŚCI JAKO DOMNIEMANY POSIADACZ ODPADÓW

Pomimo obowiązywania już blisko od dwóch lat znowelizowanych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tworzących tzw. rewolucję śmieciową, która miała między innymi na celu przeciwdziałanie zjawisku nielegalnego pozbywania się odpadów, to niestety jest ono wciąż powszechne. Walczą z nim niemal wszystkie gminy. Jako niemal typową można przyjąć sytuację z następującym opisem – nieruchomości nie jest ogrodzona i jest zaśmiecana różnego rodzaju odpadami, tj. fragmentami mebli i sprzętu elektrycznego, zużytymi oponami, opakowaniami i butelkami, gruzem oraz workami

ze zmieszanyymi odpadami komunalnymi. Często występują również sytuacje, w których nieruchomości są zanieczyszczone głównie odpadami niekomunalnymi z budów, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych).

Organ (wójt, burmistrz, prezydent) jest zobowiązany do podjęcia działań zmierzających do zapewnienia prawidłowego (legalnego) zagospodarowania takich odpadów. W praktyce nierzadko formalne postępowanie jest poprzedzane „pozaprocesowym” wezwaniem